

Sygn. akt III AUa 636/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak (spr.)
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek SSO del. Aleksandra Mitros
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2017 r. w Szczecinie

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 25 maja 2016 r. sygn. akt VII U 1568/14

oddala apelację.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSO del. Aleksandra

Sygn. akt III AUa 636/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z dnia 28.03.2014 roku wznowił A. S. wypłatę emerytury od dnia 1.11.2013r., ponownie obliczył wysokość świadczenia przyjmując z 10 - letniego okresu ubezpieczeniowego od 1.1.1991r. do 31.12.200r. wysokość wskaźnika podstawy wymiaru (wwpw) na poziomie 160,19 %, kwotę bazową 2716,71 zł, i zwaloryzowaną podstawą wymiaru od 1.03.2014r. - 4850,93 zł, oraz po uwzględnieniu łącznego stażu ubezpieczeniowego w postaci: 40 lat, 10 miesięcy, 4 dni składkowych oraz miesiąca i 19 dni nieskładkowych, ustalając wysokość emerytury po waloryzacji od 1.03.2014r. w kwocie 3305,17 zł. Organ rentowy odmówił ubezpieczonej przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1993 do 2002r., z uwagi na niższy od przyjętego wwpw – 140,15 %, jak z 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu

(1978-1979, 1985, 1989-2000, 2008-2012), gdyż wyniósł 145,73%, a zatem również był niższy od przyjętego wwpw 160,19 %. Nadto, powyższą decyzją uchylono decyzję z dnia 7.02.2014r.

W odwołaniu od decyzji organu rentowego ubezpieczona podniosła, że błędnie przyjęto niezwaloryzowaną podstawę wymiaru w kwocie 4351,90 zł. Nadto, domaga się doliczenia do wymiaru świadczenia okresów składkowych i nieskładkowych,

po nabyciu uprawnień do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. Obliczenie świadczenia przez doliczenie do stażu ubezpieczeniowego okresów składkowych i nieskładkowych od 1 marca 2010 roku do 27 listopada 2013 roku, kiedy ubezpieczona pozostawała w zatrudnieniu, przy zastosowaniu zwaloryzowanej podstawy wymiaru daje kwotę 3189,27 zł, zaś przy zastosowaniu niezwaloryzowanej podstawy wymiaru zaledwie 2964,61 zł. Wskazała także na wątpliwości co do prawidłowego wyliczenia przez organ rentowy wwpw z 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podniósł, że przyjęte wyliczenia są prawidłowe.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 25 maja 2016 roku oddalił odwołanie.

Sąd I Instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych.

A. S. podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (NIP- (...)) w okresach od 1 lutego 2011 roku do 31 marca 2001 roku, od 1 października 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku, od 1 stycznia 2003 roku do 31 stycznia 2006 roku oraz od 1 lipca 2006 roku do 29 lutego 2008 roku. W okresie od stycznia do grudnia 2006 roku z tytułu prowadzonej ww. działalności gospodarczej była objęta jedynie ubezpieczeniem zdrowotnym. W dniu 23 stycznia 2009 roku A. S. złożyła korekty (...), w których zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w kwotach: 1237,17 zł za październik 2002 roku, 1257,49 zł za styczeń i luty 2003 roku; w dniu 3 marca 2004 roku złożyła korektę (...) za marzec 2003 roku, w której zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w wysokości 1335,25zł. Sąd I Instancji ustalił, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. sporządził korekty deklaracji rozliczeniowych ZUS (...) z urzędu za:

- luty 2001 roku w oparciu o korektę (...) z 19 grudnia 2008 roku z zadeklarowaną kwotą podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w kwocie 1143,46 zł,

- marzec 2001 roku w oparciu o korektę (...) z 19 grudnia 2008 roku z kwotą składek 1231,04 zł,

- kwiecień 2003 roku w oparciu o korektę (...) z 28 maja 2008 roku z kwotą składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe 1335,25 zł

- maj 2003 roku w oparciu o korektę (...) z 28 maja 2008 roku z kwotą składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe 1335,25 zł.

W dniu 5 stycznia 2008 roku ZUS O/S. przysłał A. S. informację o stanie konta w ZUS, w którym wskazał na to, że w okresie od lutego 2006 roku do czerwca 2006 roku A. S. opłacała składki na ubezpieczenia emerytalne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Decyzją z dnia 17 czerwca 2010 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał A. S. prawo do emerytury od dnia 1 marca 2010 roku, tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przychód stanowiący podstawę wymiaru składek z okresu od 1 stycznia 1991 roku do 31 grudnia 2000 roku, wwpw 154,93%, kwotę bazową 2716,71 zł. Nadto do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 34 lata okresów składkowych oraz 38 miesięcy okresów nieskładkowych. Równocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z powodu osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 130% przeciętnego wynagrodzenia. Decyzją z dnia 14 września 2010 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przeliczył emeryturę A. S. począwszy od nabycia uprawnień do emerytury. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przychód stanowiący podstawę wymiaru składek z okresu od 1 stycznia 1991 roku do 31 grudnia

2000 roku, wwpw 159,99%, kwotę bazową 2716,71 zł. Nadto do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 37 lat i 2 miesiące okresów składkowych oraz żadnych okresów nieskładkowych. Organ rentowy ustalił stosunek podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonej za rok 1997 w stosunku do rocznego przeciętnego wynagrodzenia na 211,81%.

Sąd I Instancji ustalił, że ubezpieczona pismem z 29 października 2013 roku wniosła o podjęcie wypłaty zawieszonych prawa do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego i obliczenie jej na podstawie złożonego 28 października 2013 roku Rp-7. Decyzją z 7 lutego 2014 roku ponownie ustalono i wznowiono wypłatę emerytury, przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru emerytury wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. 1991-2000, wwpw 160,19%, kwotę bazową 2716,71 zł. Ustalona w oparciu o powyższe dane podstawa wymiaru świadczenia wyniosła 4351,90 zł, a po waloryzacji, od 1 marca 2013 roku 4774,54 zł. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 490 miesięcy okresów składkowych oraz miesiąc okresu nieskładkowego. Wysokość świadczenia ustalono na 3252,61 zł.

Decyzją ZUS z 28 lutego 2014 roku przyznano ubezpieczonej prawo do emerytury od 26 listopada 2013 roku, której wysokość ustalono w oparciu o treść art. 26 na kwotę 3305,17 po waloryzacji od 1 marca 2014 roku. Wobec zbiegu prawa do dwóch świadczeń emerytalnych, organ podjął wypłatę emerytury o symbolu (...).

Na skutek odwołania A. S. z dnia 11 marca 2014 roku od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 7 lutego 2013 roku, organ rentowy wydał decyzję z 28 marca 2014 roku będącą przedmiotem niniejszego postępowania oraz równocześnie uchylił decyzję z 7 lutego 2014 roku.

Organ rentowy w decyzji z 28 marca 2014 roku do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z lat 1991-2000, ustalając w ten sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 160,19%. Wskaźniki poszczególnych lat wynosiły: 154,59% - 1991, 173,51% - 1992, 137,34% - 1993, 122,43% - 1994, 146,04% - 1995, 198,60% - 1996, 213,86% - 1997, 175,21% - 1998, 143,16% - 1999 oraz 137,20% - 2000.

Podwyższenie wwpw w stosunku do decyzji wydanej w 2010 roku było rezultatem ustalenia stosunku podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonej za rok 1997 w stosunku do rocznego przeciętnego wynagrodzenia na 213,86% w następstwie uwzględnienia wynagrodzenia A. S. osiągniętego w roku 1997 z tytułu zatrudnienia w (...) S.A., udokumentowanego wykazem z 09.05.2003r.

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 10 września 2015 roku organ rentowy z urzędu wyrównał dotychczas wypłacane świadczenie za okresy od 1 września do 31 grudnia 2010 roku, od 1 lipca do 31 lipca 2011 roku oraz od 1 marca do 31 sierpnia 2013 roku, tj. za okres 3 lat wstecz, poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w dniu 29 października 2013 roku. Należność ta za okres od 1 września 2010 roku do 31 sierpnia 2013 roku, z wyłączeniem miesięcy, w których świadczenie było zawieszane z uwagi na osiągnięty przychód wyniosło 29,74 zł wraz z odsetkami za zwłokę 11,90 zł.

Sąd Okręgowy ustalił, że wskaźnik wysokości wymiaru świadczenia obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1993-2002 wynosi 140,15% i jest niższy od przyjętego w decyzji z 28 marca 2014 roku. Wskaźnik wysokości wymiaru świadczenia obliczony z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych z całego okresu ubezpieczenia wynosi 145,84% i jest niższy od przyjętego w decyzji z 28 marca 2014 roku wwpw 160,19%. Stosunek osiągniętego przez ubezpieczoną wynagrodzenia (dochodu/przychodu) do średniego wynagrodzenia rocznego wyniósł: za rok 1997 – 213,86%, za rok 2002 – 68,25%, 2006 – 49,76%, 2010 – 153,84%, 2011 – 146,19%, 2012 – 180,36%.

Po przyznaniu A. S. prawa do emerytury w 2010 roku, ubezpieczona przez kolejne lata – do roku 2012 osiągnęła przychód przekraczający 130% przeciętnego wynagrodzenia. W latach 2010 i 2011 przychód ten w wysokości odpowiednio: 29535,46 zł oraz 59638,69 zł przekroczył wyższą kwotę graniczną przychodu o kwotę niższą niż kwota należnej emerytury lub renty. A. S. skorzystała z możliwości korzystniejszego rozliczenia i wpłaciła na FUS kwotę, o jaką przychód przekroczył wyższą kwotę granicznego przychodu pomniejszoną o należny podatek. Po dokonaniu wpłaty emerytura została ubezpieczonej wypłacona po pomniejszeniu jej wysokości o 24% kwoty bazowej i przyjęciu,

że przychód w tych latach przekroczył jedynie niższą kwotę graniczną (70%). W 2012 roku przychód A. S. wyniósł 75218,13 zł i przekroczył wyższą kwotę graniczną o kwotę wyższą niż suma należnych emerytury, w związku z czym emerytura podlegała zawieszeniu za cały rok. A. S. w 2012 roku nie opłacała składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe.

W (...) spółce z o.o. w W. w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku A. S. osiągnęła przychód w kwocie 4800 złotych brutto (4050 złotych netto). Z tytułu tej umowy nie odprowadzono składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe. W dniu 7 lutego 2014 roku obliczając wwpw przy przyjęciu najkorzystniejszych 20 lat z całego okresu ubezpieczenia, organ rentowy uwzględnił osiągnięte przez ubezpieczoną przychody w roku 2010 w kwocie 59535,46 zł (wskaźnik roku 153,84%). W załączniku do pisma organu rentowego z 2 grudnia 2015 roku organ rentowy błędnie wskazał, że kwota przychodów A. S. za rok 2010 wyniosła 9741,92 zł.

W dniu 30 października 2015 roku Wydział (...) i Składek – 1 ustalił, że wnioskodawczyni wykonywała działalność gospodarczą pod dwoma numerami NIP: (...) oraz (...). Podstawa wymiaru składek z działalności prowadzonej pod NIP- (...) została uwzględniona przy wyliczeniu emerytury decyzją z 17 czerwca 2010 roku.

Podstawa wymiaru składek z działalności gospodarczej prowadzonej pod NIP- (...) za listopad i grudzień 2002 roku wyniosła 2494,66 zł, a wpłaty te zostały zidentyfikowane przez organ rentowy 3 grudnia 2015 roku, co skutkowało ustaleniem wskaźnika roku 2002 na 68,25%, wobec wcześniej jego wysokości 58,51%.

W oparciu o tak poczynione ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie. Wskazał na treść art. 111 ust. 1, art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity opubl. w Dz. U. z 2015 roku, poz. 748, ze zm.) – zwanej ustawą emerytalną - wyjaśnił, że ponowne ustalenie na wniosek emeryta wysokości świadczenia przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas okresów składkowych lub nieskładkowych polega na tym, że kwotę przysługującego świadczenia zwiększa się doliczając do kwoty otrzymywanej dotychczas emerytury stosowny procent podstawy wymiaru ustalonej w wyniku waloryzacji, odpowiednio za każdy rok, okresów składkowych lub nieskładkowych bez ponownego wyliczenia podstawy wymiaru, a co za tym idzie automatycznie stosując dawną podstawę wymiaru wraz z „zawartą w niej” kwotą bazową. Sąd pierwszej instancji podniósł, że zgodnie z art. 104 ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-8 oraz w art. 105, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 (zatrudnienie, służba lub inna praca zarobkowa albo prowadzenie pozarolniczej działalności) oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i pkt 6. Natomiast ustęp 1a tego przepisu stanowi, że dla emerytów i rencistów prowadzących pozarolniczą działalność za przychód, o którym mowa w ust. 1, przyjmuje się przychód stanowiący podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych. Sąd Okręgowy podniósł, że w świetle art. 104 ust. 7 ustawy emerytalnej prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Stosownie do ust. 8 przytaczanego przepisu, w razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyżej jednak niż 130 % tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia (...).

Możliwość korzystniejszego rozliczenia świadczenia po wypłacie kwoty, o jaką przychód przekroczył wyższą kwotę rozliczenia świadczenia przewiduje § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 22 lipca 1992 roku w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytur i rent. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku przekroczenia wyższej kwoty granicznej przychodu – 130% o kwotę niższą niż kwota należnej emerytury lub renty, po wpłacie kwoty, o jaką przychód przekroczył wyższą kwotę granicznego przychodu pomniejszonej o należny podatek na FUS, następuje korzystniejsze rozliczenie emerytury, a w konsekwencji jej wypłata pomniejszona o 24%

kwoty bazowej, przy traktowaniu osiągniętego przychodu jako nieprzekraczającego wyższej, lecz niższą (70%) kwotę przychodu. Sąd Okręgowy podniósł, że taka sytuacja wystąpiła w przypadku świadczeń przysługujących A. S. w latach 2010 – 2011. Powyższe potwierdzają znajdujące się w aktach rentowych decyzje. Organ rentowy dokonywał za te lata rozliczenia emerytury ubezpieczonej w sposób opisany ww. rozporządzeniem. Nie ma przy tym wątpliwości co do tego, że dokonana przez ubezpieczoną wpłata nie była dokonana tytułem opłacenia dobrowolnych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, jak twierdzi ubezpieczona, a jedynie stanowiła pewnego rodzaju warunek częściowej wypłaty emerytury ubezpieczonej wobec przekroczenia przez nią wyższej kwoty granicznej przychodu. Tym samym stanowisko organu rentowego, który wskazał na brak przepisów pozwalających na uwzględnienie tej wpłaty przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia Sąd Okręgowy uznał za uzasadnione.

Sąd Okręgowy podniósł, że ubezpieczona początkowo nie wykazała, aby opłacała składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w okresach od 1 lutego 2001 do 31 marca 2001 roku, od 1 października 2002 roku do 31 października 2002 roku, od 1 stycznia 2003 roku do 31 stycznia 2006 roku oraz od 1 lipca 2006 roku do 29 lutego 2008 roku. Organ rentowy dopiero w dniu 3 grudnia 2015 roku ustalił, że ubezpieczona, posługując się innym nr NIP, podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, także w listopadzie i grudniu 2002 roku. A. S. twierdziła natomiast, że osiągnięte przez nią przychody z tytułu działalności gospodarczej w roku 2006 były wyższe, co uzasadniała opłaceniem składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za okres od lutego do czerwca 2006 roku. Ubezpieczona nie udowodniła, aby istotnie – wbrew treści potwierdzenia z 4 czerwca 2010 roku podlegała w we wskazanych okresach roku 2006 ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym, niemniej - jak ustalono 3 grudnia 2015 roku istotnie w listopadzie i grudniu 2002 roku A. S. opłaciła składki z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej za listopad i grudzień 2002 roku w łącznej kwocie 2494,66 złotych, co po doliczeniu do wcześniej uwzględnionej kwoty składek za ten rok pozwoliło ustalić ich łączną wysokość w kwocie 17471,83 zł, a wskaźnik roku na 68,25%. Sąd orzekający podkreślił, że zarówno uwzględnienie tak ustalonego wskaźnika roku, jak i ustalenie jej wskaźnika za rok 2006 na poziomie 74,92% (vide: pismo ubezpieczonej na k. 38-39) nie miałyby żadnego znaczenia dla wysokości przyznanego A. S. świadczenia emerytalnego.

Zdaniem Sądu Okręgowego z tych samych względów, o których mowa będzie poniżej, znaczenia nie miały również zarzuty A. S. w odniesieniu do błędu organu rentowego, który w załączniku do odpowiedzi na zarządzenie sądu (k. 98) błędnie wskazał kwotę wynagrodzenia ubezpieczonej osiągniętego przez nią w roku 2010 (tj. 9741,92 zł wobec prawidłowej kwoty 59535,46 zł). Wskazany błąd organ rentowy popełnił jedynie w załączniku pisma, a nie przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia ubezpieczonej (k. 31 akt sprawy). Sąd pierwszej instancji podniósł, że w każdym z ww. lat (2002, 2006, 2010) wskaźnik roku był zbyt niski, by wpłynąć na korzystną dla ubezpieczonej zmianę wwpw. I tak, wartość wskaźnika za rok 2002 – 68,25% oraz wartość wskazywanego przez ubezpieczoną wskaźnika za rok 2006, tj. 74,92% jest zdecydowanie niższa niż najniższy wskaźnik roku przyjęty przy ustalaniu wwpw w 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu ubezpieczenia tj. 94,52%. Podobnie rzecz ma się przy obliczeniu wwpw w oparciu o 10 kolejnych lat kalendarzowych: w przyjętym przez organ rentowy dziesięcioleciu 1991-2000 najniższy wskaźnik roku wyniósł 122,43%, a w dziesięcioleciu 1993-2002 przyjęcie 68,25% zamiast 58,51% za rok o najniższym wskaźniku nie doprowadziłoby do ustalenia wwpw na poziomie wyższym niż przyjętym przez organ rentowy.

Kolejnym zarzutem ubezpieczonej było błędne ustalenie decyzją organu rentowego z 14 września 2010 roku wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 159,99%. Ubezpieczona słusznie podnosiła w swoim odwołaniu, że uwzględnienie właściwej wysokości osiągniętego przez nią przychodu za rok 1997 (tj. 27252,85 zł wobec przyjętej w 2010 roku wartości 26991,71%) oraz wynikające z powyższego podwyższenie wskaźnika roku z 211,81% do 213,86% powinno zostać dokonane już w pierwotnej decyzji z 14 września 2010 roku. Wskazany przez A. S. błąd organu rentowego również został naprawiony – decyzją o wznowieniu wypłaty emerytury ubezpieczonej z dnia 28 marca 2014 roku (tj. decyzją zaskarżoną) organ rentowy uwzględnił prawidłową wysokość wynagrodzenia za rok 1997. Nadto decyzją z 10 września 2015 roku organ rentowy z urzędu wyrównał dotychczas wypłacane świadczenie ubezpieczonej za okresy od 1 września do 31 grudnia 2010 roku, od 1 lipca do 31 lipca 2011 roku, od 1 marca do 31 sierpnia 2013 roku, tj. za okresy, w których wypłacano ubezpieczonej świadczenie i wypłacił A. S. należność w kwocie 29,74 złotych. Sąd Okręgowy podniósł, że wskazywany przez ubezpieczoną błąd przyjęcia przez organ rentowy podstawy wymiaru świadczenia w

kwocie 4351,90 zł przy wskaźniku wyższym (160,19%) wobec podstawy wymiaru 4776,96 zł przy wskaźniku niższym (159,99%) również był błędem jedynie w treści odpowiedzi na odwołanie. Wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy przyjął właściwą podstawę wymiaru świadczenia ubezpieczonej, która wynosi 4351,90 zł przy wwpw 160,19% oraz 4346,46 zł przy wwpw 159,99%. Zarzut dotyczący nieuwzględnienia przez organ rentowy wpłat na FUS dokonanych przez ubezpieczoną za lata 2010 – 2011 okazał się zaś całkowicie nieuzasadniony, jako że wpłaty te nie miały charakteru składek i nie mogły zostać doliczone do przychodów za ww. lata.

Sąd Okręgowy tak argumentując na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej.

Z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego nie zgodziła się ubezpieczona. Zaskarżyła wyrok w części, tj. w zakresie rozliczenia zawieszony emerytury za lata 2010-2011. W złożonej apelacji orzeczeniu zarzuciła:

I. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na:

1. wadliwym przyjęciu, że wpłaty dokonane przez ubezpieczoną w kwocie 6209,64 za 2010 r. (decyzja ZUS z dnia 4.01.2012 r.) oraz w kwocie 1760,79 za 2011 r. (decyzja ZUS z dnia 12.06.2012 r.) były wpłacane jako „.... należny podatek na FUS”.

2. wadliwym przyjęciu, że dobrowolne wpłaty na FUS nie były dokonane tytułem opłacenia składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe,

II. naruszenie prawa materialnego poprzez przyjęcie, że brak jest przepisów pozwalających na uwzględnienie ww. wpłat przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia.

Apelująca w uzasadnieniu apelacji podniosła, że w latach 2010-2011 przekroczyła wyższe kwoty graniczne przychodu, w związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozliczając zawieszoną emeryturę przed wydaniem decyzji rozliczającej przychód wystosował pismo, w którym wskazał wysokość wpłaty kwoty na FUS i zaproponował pomniejszenie wypłaty zawieszony emerytury o kwotę wpłaty na FUS, podatek dochodowy i ubezpieczenie zdrowotne - na co ubezpieczona wyraziła zgodę. W ocenie A. S., dokonane wpłaty miały charakter składek.

Tak argumentując, wniosła „o zmianę wyroku w zakresie dokonanej wpłaty w kwocie 7970,43 zł na FUS”.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji w całości. Wskazał, że Sąd pierwszej instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz dokonał prawidłowej oceny prawnej, a nadto właściwie zastosował przepisy prawa materialnego i procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Analiza zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, doprowadziła Sąd Apelacyjny do wniosku, że wyrok Sądu Okręgowego w zaskarżonej części jest prawidłowy (art. 378 § 1 i § 2 k.p.c.). W ocenie Sądu Odwoławczego, wbrew twierdzeniom i zarzutom apelacji, Sąd orzekający w pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i z zebranego w sprawie materiału dowodowego, wyprowadził należycie uzasadnione wnioski, które stały się podstawą do wydania orzeczenia przez Sąd II instancji. Sąd Okręgowy wskazał w pisemnych motywach wyroku jaki stan faktyczny stał się podstawą rozstrzygnięcia, jasno i logicznie przedstawił jakie dowody uznał za istotne w sprawie. Sąd Okręgowy nieprawidłowo natomiast użył w pisemnych motywach uzasadnienia rozstrzygnięcia zwrotu „należny podatek na FUS”, co należało ocenić jako oczywistą omyłkę, w świetle przywołanej treści przepisu § 9 ust. 1 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty z dnia 22 lipca 1992 r. (Dz.U. Nr 58, poz. 290), gdy zważy się, że w polskim systemie prawnym nie ma mowy o uiszczaniu podatku, czy podatków, na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czy będącego dysponentem tego Funduszu - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Powyższa oczywista omyłka nie mogła stanowić podstawy apelacji, a tym samym podważyć prawidłowości wydanego rozstrzygnięcia. Sąd Odwoławczy podzielił w całości i

przyjął za własne poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne w zakresie odnoszącym się do przedmiotu zaskarżenia. Sąd pierwszej instancji wyjaśnił mającą kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy - w części zaskarżonej - kwestię wpłat ubezpieczonej do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawidłowo przyjmując, że A. S. dokonała w ten sposób korzystniejszego dla niej rozliczenia, gdyż pobierała świadczenie emerytalne, a zarazem osiągała przychody przekraczające kwoty graniczne. Po przyznaniu bowiem A. S. prawa do emerytury w 2010 roku, ubezpieczona przez kolejne lata – do roku 2012 osiągnęła przychód przekraczający 130% przeciętnego wynagrodzenia. Sąd Apelacyjny podnosi, że ubezpieczona skorzystała z możliwości rozliczenia emerytury, zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty z dnia 22 lipca 1992 r. (Dz.U. Nr 58, poz. 290) organ rentowy po ustaleniu, że łączna kwota dochodu emeryta lub rencisty przewyższyła w danym roku kalendarzowym kwotę graniczną dochodu o kwotę niższą niż kwota nienależnie pobranych świadczeń, informuje emeryta (rencistę) o możliwości uniknięcia zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń w razie przekazania na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego kwoty równej kwocie tego przekroczenia, pomniejszonej o kwotę pobranej zaliczki na podatek dochodowy, i wyznacza termin jej zwrotu. W ocenie Sądu Apelacyjnego, za chybiony należało uznać również zarzut apelacyjny „naruszenia prawa materialnego poprzez przyjęcie, że brak jest przepisów pozwalających na uwzględnienie ww. wpłat przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia”.

Trafnie bowiem przyjął Sąd Okręgowy, że dokonane przez ubezpieczoną wpłaty stanowiły warunek częściowej wypłaty emerytury ubezpieczonej wobec przekroczenia przez nią wyższej kwoty granicznej przychodu. Wbrew stanowisku ubezpieczonej, przedmiotowe wpłaty ubezpieczonej nie były związane ze zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych, ani tytułem ubezpieczeniowym z którymi związana byłaby powinność uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne, w tym ubezpieczenie emerytalne. W konsekwencji nie wchodzi w rachubę analiza okresów składkowych i nieskładkowych, z którymi związana byłaby możliwość ponownego obliczenia świadczenia emerytalnego. Argumentacja ubezpieczonej o powstaniu dobrowolnego ubezpieczenia społecznego nie ma żadnego uzasadnienia faktycznego, ani podstawy prawnej w obowiązujących przepisach prawa materialnego. Czym innym jest bowiem sposób rozliczenia przychodów emeryta za dany rok kalendarzowy, a czym innym powstanie tytułu ubezpieczeniowego. Wpłaty A. S. stanowiły prawnie dopuszczalny sposób uniknięcia obowiązku zwrotu kwot nienależnie pobranych. Nie było podstaw prawnych, aby wpłatę z tytułu rozliczenia przychodów w związku z przekroczeniem kwot granicznych przychodów emeryta, zaliczyć na poczet składek na ubezpieczenia społeczne.

Reasumując, przedmiotowe wpłaty nie mogły mieć charakteru składek na ubezpieczenia społeczne, w tym ubezpieczenie emerytalne, a tym samym stanowić podstawy do żądania ponownego obliczenia wysokości świadczenia emerytalnego, z ich uwzględnieniem.

Wskazując na argumenty wyżej podane Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako niezasadną.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSO del. Aleksandra Mitros